

Bilag til bet. o. f. t. folketingsbeslutn. vedr. retten til at organisere sig m. v.

forslaget til arbejdsløshedsloven af 1927. Under rigsdagsbehandlingen af forslaget til loven af 1927 indsattes imidlertid en bestemmelse om, at lønarbejdere, der tilhørte forskellige fag, havde ret til at slutte sig sammen i en landskasse, der ligestillede med arbejdsløshedskasserne. I medfør af denne bestemmelse opnåede Kristelig arbejdsløshedskasse statsanerkendelse og dermed ret til statstilskud. I 1937 ophævedes denne bestemmelse med den virkning, at anerkendelsen af Kristelig arbejdsløshedskasse bortfaldt fra 1. april 1938 at regne.

Ifølge et cirkulære af 1933 fra statsministeriet bør der ved arbejder, der udføres af statsmyndigheder og kommuner, fortrinsvis beskæftiges familieforsørgere og sådanne, som har forsikret sig imod arbejdsløshed. Da anerkendelsen af Kristelig arbejdsløshedskasse bortfaldt, opstod spørgsmålet om adgangen for denne kasses medlemmer til beskæftigelse ved disse arbejder. Statsministeriet gav i en skrivelse af 1940 efter forhandling med socialministeriet udtryk for, at fortrinsretten til beskæftigelse ved disse arbejder tilkom arbejdere, som havde forsikret sig i statsanerkendte arbejdsløshedskasser, dog at personer, der den 1. april 1938 var medlemmer af Kristelig arbejdsløshedskasse og på dette tidspunkt var og fortsat havde været beskæftiget ved statslige eller kommunale arbejder, ikke burde afskediges som følge af, at de var blevet stående som medlemmer af denne kasse.

I 1948 gav det anledning til omtale i pressen og på rigsdagen, at 5 medlemmer af Kristelig arbejdsløshedskasse blev afskediget fra arbejde for statens klitplantningsvæsen under henvisning til statsministeriets ovennævnte bestemmelse. Der blev foretaget en undersøgelse, som viste, at der på stedet var ledige arbejdere, som var forsikret i anerkendte arbejdsløshedskasser, og at de 5 arbejdere først efter 1938 havde indmeldt sig i Kristelig arbejdsløshedskasse — de 4 havde tidligere været medlem af arbejdsmændenes arbejdsløshedskasse, men havde udmeldt sig — og afskedigelsen var herefter stemmende med de gældende regler.

Sagen gav anledning til, at venstre på rigsdagen fremsatte forslag om genindførelse

af en bestemmelse i arbejdsløshedsloven om, at lønarbejdere tilhørende forskellige fag, som sluttede sig sammen i en landskasse, kunne opnå anerkendelse af en sådan arbejdsløshedskasse. Forslaget blev ikke gennemført, men ved loven af 27. maj 1950 om ændringer i arbejdsløshedsloven blev der — samtidig med bestemmelser om forøgelse af statstilskud til vanskeligt stillede arbejdsløshedskasser — gennemført en bestemmelse om, at Kristelig arbejdsløshedskasse uanset lovens bestemmelser om, at kasserne skal være knyttet til et eller flere bestemte fag, havde ret til at få meddelt offentlig anerkendelse, forsåvidt den iøvrigt opfyldte betingelserne herfor. Efter gennemførelsen af denne lovændring er Kristelig arbejdsløshedskasse blevet statsanerkendt.

Med hensyn til spørgsmålet, om Danmarks ratifikation af konventionen om retten til at organisere sig og føre kollektive forhandlinger vil blive en hindring for Kristeligt dansk Fællesforbunds fortsatte beståen, bemærkes, at det i konventionens artikel 2, stk. 2, bestemmes, at foranstaltninger, der går ud på at fremme oprettelse af arbejderorganisationer, der beherskes af arbejdsgivere eller af arbejdsgiverorganisationer, eller at støtte arbejderorganisationer økonomisk eller på anden måde med det formål at bringe disse organisationer under arbejdsgevernes eller arbejdsgeviverorganisationernes kontrol, anses for en sådan indblanding, imod hvilken organisationerne skal beskyttes på fyldestgørende måde.

Således som den faktiske stilling for organisationerne er her i landet i dag, er arbejder- og arbejdsgeviverorganisationer imidlertid allerede sikret på fyldestgørende måde imod gensidig indblanding, således at der ikke for tiden som følge af Danmarks tiltræden af konventionen bliver tale om indskriden overfor bestående organisationer. Hvad specielt Kristeligt dansk Fællesforbund angår, bemærkes, at en ratifikation af konventionen under hensyn til dennes formål og formulering og til, at arbejdernes tilslutning til fællesforbundet er frivillig, og at de faglige organisationer står åbne for dem, ikke vil medføre nogen ændret retsstilling for fællesforbundet.